

Nyilvánosság

Az óvatos sajtó Franciaországi felmérés

Az a módszer, ahogy a médiák a gyermekek ellen elkövetett nemi erőszak témáját tárgyalják, félelmet kelt a családokban, megkérdőjelezi az állam magánügyekbe való beavatkozásának jogosultságát, megmutatja a francia társadalom tartózkodását a probléma tárgyalásával szemben, félelmét, hogy szembekerüljön vele – írja Anne Markovich az Informations Sociales 1990/2-es számában.

Az 1988 szeptemberétől 1989 márciusáig végzett felmérést összegezve, a kitűzött téma annak elemzése volt, hogyan vesznek részt a médiák a gyermekek ellen elkövetett nemi erőszak elleni harcban. De az elemzésnek lényegében nem volt tárgya. Ugyanis – állapítja meg a szerző – nincs társadalmi harc a gyermekeket érő nemi erőszak ellen. Sőt, inkább valami széleskörű konszenzus fogja össze a médiákat: megegyeznek abban, hogy ezek iszonyatos bűntények, kemény ítéletet érdemelnek, de nem lépik túl e megállapítás szintjét.

Többféle elmélet van a szexuális bűntények egyéni és társadalmi okairól. Sok sajtóorgánus szerint a francia társadalom csak extrém esetekben lép fel ellenük. Ezért mindenfajta megelőzés nehéz, mondhatni lehetetlen. A hivatalos eljárások nevetségesnek tűnnek. Az egész társadalomnak kell fejlődnie, és állást foglalnia ezekben a kérdésekben.

Anne Markovich szerint e periódusban ambivalencia jellemzi a francia sajtót, ami ellentmondások egész sorát szüli.

– Egyrészt azt állítják az újságok, hogy harcolni kell e bűntények ellen, ugyanakkor megállapítják, hogy ezek olyan mélyen gyökereznek a társadalomban, és olyan sokrétűek, hogy a konkrét eszközök, amelyekkel a társadalom rendelkezik, illuzórikusnak bizonyulnak.

– Több médium kihangsúlyozza a francia társadalom vonakodását, a tájékoztatást és prevenciót illetően. De elismerik az iskolák számára javasolt felvilágosító programok, akciók fontosságát.

– Az elmélet szintjén visszautasítják az állam durva és önkényes beavatkozását, mert árnyaltabb magatartást várnak el, amely figyelembe veszi e különleges szituációknak minden aspektusát; de a konkrét esetekben szemére vetik az államnak, hogy nehézkesen intézi az ügyeket. Dicsérik a társadalmi szervezetek tevékenységét, amelyek az újságok szerint hatékonyabbak. Ugyanakkor a bántalmazások esetében azt a vádat emelik, hogy senki sem áll a veszélyben lévő gyermek mellett, az intézményi elhelyezést brutálisnak minősítik, mivel kiveszi a gyermeket a családi körből; de ugyanezt az eljárást szilárdan védik, ha azt „jóakarátú emberek” alkalmazzák.

Valójában mindezen vélekedés két nagy ellentét körül gyűl és kristályosodik: az egyik az elmélet és a gyakorlat közötti ellentét, a másik – és ez a fontosabb – a magán- és a közösségi szféra közötti ellentét – summázza Anne Markovich.

(Sz.I.)